

MAURITS®

Az újidéki festő- és grafikusművész, Maurits Ferenc vezetékneve mellé kézenfekvően kívánczik oda a bekarikázott R betű, a védett márkanév szimbóluma. Most már több mint négy évtizede festett, rajzolt, készített képeinek egediségén és összetéveszthetlenségén túl számomra legelsősorban azért, mert műveinek sora elválaszthatatlan attól a munkától, amit főfoglalkozású könyvtervezőként, illusztrátorként a vajdasági Forum Kiadó kötetlékében a kilencszázhetvenes-nyolcvanas években végzett. Maurits Ferenc ténykedése hosszú idő óta különleges védjegye a vajdasági magyar irodalomnak. Ha ugyanis Mauritsra gondolunk, akkor azonnal Tolnai Ottó, Balázs Attila, Sziveri János és jó néhány más nagyszerű délvidéki magyar író-költő Jugoszláviában kiadott kötetei juthatnak sokunk eszébe, a Forum kiemelkedő szépségű különféle könyvsorozatai, és persze egyáltalán nem utoljára az egykor volt *Új Symposion* emlékezetes, semmi máshoz nem fogható arculata, kinézete. Maurits könyvborítói színes, erőteljes, radikális, már-már brutális világot idéznek fel, s az említett könyvekben, a szövegektől jószerevével elválaszthatatlanul, ezeknek a szembeütően színes-mély borítóknak, melyeken a vörös különféle árnyalatai viszik a prfmet, a sorozatszerű fekete-fehér változatait láthatjuk végigvonulni.

Verziókat, változatokat, ismétlést, ismétlődést, sorozatot, szériát ismerünk fel Maurits mostani triptichonjain is, ahol az egyes darabok rendkívül beszédesen tükrözik, kicsinyítik és képezik le a teljes sort, a kicsi, az egyes a teljes nagyot, a sokat érzékelteti, a nagy egész pedig átváltoztatja, visszaváltoztatja, átértelmezi végül az egyes darabokat, saját alkotórészeit. A triptichon jellegéből fakadóan a rész és az egész metamorfózisa a különálló képeken is megtörténik. Ha figyelmesebben nézzük ezeket a grafikákat, ismerősen köszön vissza belőlük Maurits az elmúlt két-három évtized alatt szigorú következetességgel felépített világa, ahol a formának és a figurának, továbbá a formátlanságnak és a non-figuratívnak egymással tökéletesen egyenértékű szerepe van. A vonalak, a foltok, az árnyalatok, az emberi testre emlékeztető, az egyes triptichonokon minden elemben meg-megismétlődő főalakok a maguk monomániájával a határoltságról, a bezártságról, az emberi létezés végtelenségéről beszélnek. Ezt a határoltságot, a bezártságot, a végtelenséget Maurits Ferenc egy-egy triptichonjának saját belső ritmusa, ha lehet, még visszavonhatatlanabbá és megkérdőjelezhetetlenebbé, még kegyetlenebbé teszi.

CSUHAI István